

PATENTNI SPIS ŠT. 8853

Banjai Juri, poštni tehnični uradnik, Domžale pri Ljubljani, Jugoslavija.

Naprava za električno razsvetljavo vozil, zlasti železniških vozov.

Prijava z dne 13. aprila 1931.

Velja od 1 avgusta 1931.

Pri znanih napravah za električno razsvetljavo železniških vozov dobijo dinamo-stroji, ki so pritrjeni na spodnjem delu okvira vozila, pogon od osi voza potom gonilnega jermena, verige, zobatih koles ali pod.

Vsi ti načini prenosa sile od osi vozila na dinamo-stroj so se vsled nastopajočih sunkov in kolebanj v različnih smereh pokazali v praksi kot zelo nezanesljivi.

Tako je n. pr. gonilni jermen, ki je na eni strani položen na jermenico dinamo-stroja, pritrjenega na spodnjem okviru vozila, ki koleba po višini, in na drugi strani položen na os vozila, ki koleba v vseh treh smereh t. j. horizontalno, vertikalno in v smeri osi, vsled različnih kolebanj in sunkov različno obremenjen in se vsled preobremenitve pretrga ali pa nastopi drsenje gonilnega jermena po obodu jermenice. Dostikrat se tudi primeri, da zdrkne gonilni jermen, zlasti na ovinkih, raz jermenice dinamo-stroja. Tudi veriga izkazuje iste nedostatke kakor gonilni jermen, samo da pri njej izostane drsenje.

Pri zobatih kolesih se vsled različnih kolebanj vedno menja njih osna razdalja, kar ima za posledico, da zobje sploh niso v prijemu ali pa nastopi radi nepravilnega vprijetja prehitra obraba.

V smislu predmetnega izuma se vse omenjene motnje in nedostatki odpravijo s tem, da se dinamo-stroj direktno montira na os koles. Prednost izuma pred znanimi izvedbami obstoja v tem, da deluje naprava sigurno in brezhibno, ker se vrši pogon dinamo-stroja brez kakršnihkoli pre-

nosnih sredstev, ki so običajno vzrok različnim motnjam.

Na podlagi priložene risbe je predmet glasom izuma natančneje pojasnjen.

Sl. 1 predstavlja del železniškega voza z dinamo-strojem na osi v shematični obliki,

sl. 2 isto v stranskem pogledu.

Rotor 1 in sojemalca 4, 4' so čvrsto nameščeni direktno na osi 2 kolesa 3. Stator 5 je dvodelen in izkazuje na gornji strani dve ročici 6, 6'. Da se stator 5 ne more vrteti z rotorjem 1 odnos. z osjo 2, so predvidena štiri spiralna peresa 7, ki so pritrjena z enim koncem na ročicah 6, 6' in z drugim koncem na okviru 8 vozila. Peresa 7 so nagnjena napram horizontalni ravnini za kot α , ki ne sme biti pri neobteženem vozu večji od 5° , ker bi sicer peresa povzročala preveliko trenje v ležajih. Pri normalni obtežbi voza zavzamejo peresa 7 horizontalno lego. Nagnjenost peres se more regulirati potom vijakov 9. Stator 5 je tako vležajen, da se ne more premikati v smeri osi 2.

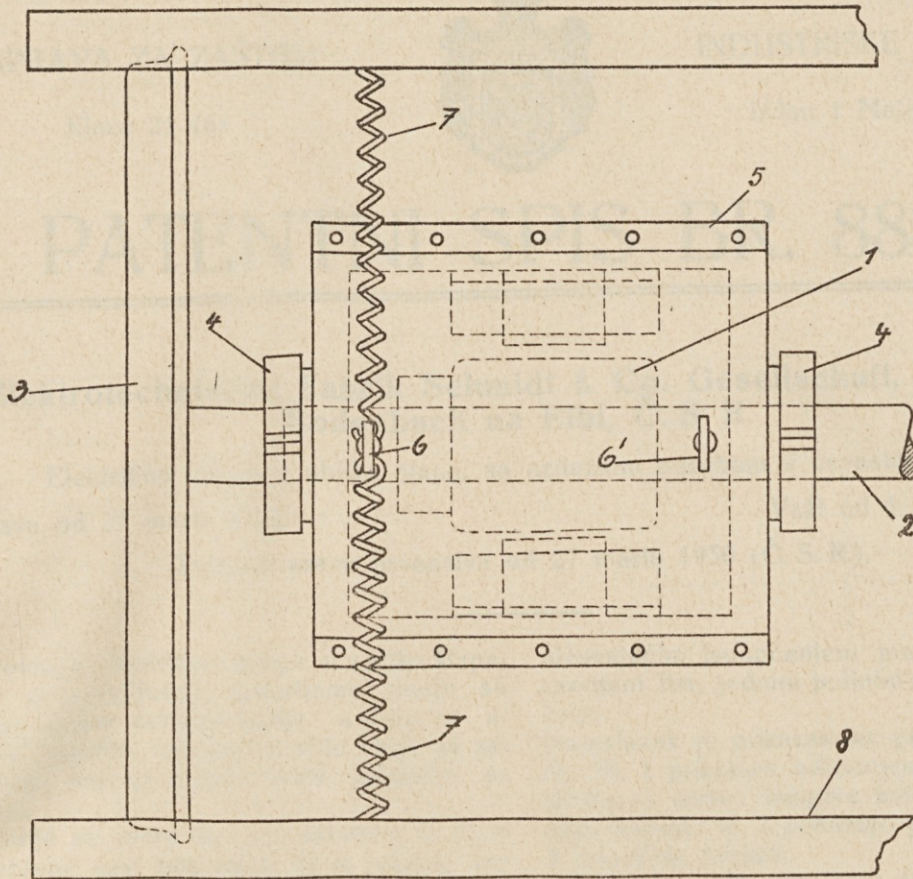
Naprava glasom izuma je opremljena tudi z akumulatorsko baterijo, ki se po napolnitvi avtomatično odklopi in iz katere dobiva vozilo tudi v mirujočem stanju električen tok.

Naprava glasom izuma se more uporabiti tudi pri vozovih, ki so že v obratu. V tem slučaju morata biti tudi kotva in kolektor dvodelna, s čimer je omogočeno, da se dinamo-stroj namesti na osi železniškega voza, ne da bi bilo potrebno demontirati kolo raz osi.

Patentni zahtev:

Naprava za električno razsvetljavo vozil, zlasti železniških vozov, označen s tem, da je dinamo-stroj razporejen direktno na osi (2) koles, pri čemer je stator (5) tako

vležajen, da se ne more premakniti v smeri osi (2) koles in je napram vrtenju zavarovan po spiralnih peresih (7), ki so z enim koncem pritrjena na statorju, z drugim koncem pa na okviru (8) vozila.

SL. 2

